

Rolnummer 2453
Arrest nr. 68/2003 van 14 mei 2003

ARREST

In zake : het beroep tot vernietiging van de artikelen 42 en 49 van de programmawet van 30 december 2001, ingesteld door de Algemene Pharmaceutische Bond.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en A. Arts, en de rechters P. Martens, R. Henneuse, E. De Groot, L. Lavrysen en J.-P. Snappe, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van het beroep en rechtspleging

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 5 juni 2002 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 6 juni 2002, heeft de Algemene Pharmaceutische Bond, met zetel te 1000 Brussel, Archimedesstraat 11, beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 42 en 49 van de programmawet van 30 december 2001 (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 31 december 2001).

Memories zijn ingediend door :

- A. Baert, wonende te 9700 Tielt, Wingenestraat 32, K. Baeten, wonende te 9230 Wetteren, Ten Ede Dorp 22, L. Bosmans, wonende te NL-9568 AA Nieuw-Namen (Nederland), Hulsterloostraat 27, W. Bracke, wonende te 9990 Maldegem, Kleitkalseide 150, S. Brackenier, wonende te 8301 Knokke-Heist, Pastuurdijk 15, A. Cauwenberg, wonende te 2570 Duffel, Kiliaanstraat 29, L. Covenmaeker, wonende te 9910 Knesselare, Kerkstraat 29, de b.v.b.a. Apotheek Daniëls, met maatschappelijke zetel te 2600 Berchem, Generaal-Lemanstraat 10, L. De Baets, wonende te 9881 Bellem, Goedingenstraat 33, de b.v.b.a. De Groote-Croubels, met maatschappelijke zetel te 9971 Lembeke, Aveschoot 15, M. De Bruyne, wonende te 9200 Baasrode, Rosstraat 210, J. De Groote, wonende te 8300 Knokke-Heist, Dalgang 7, V. De Kock, wonende te 2300 Berchem, St. Lambertusstraat 39, de b.v.b.a. Apotheek Deraedt Patrick, met maatschappelijke zetel te 9830 Sint-Martens-Latem, Golfiaan 44, de b.v.b.a. Deryckere, met maatschappelijke zetel te 9790 Wortegem-Petegem, Petegemplein 10, B. De Smet, wonende te 9230 Weteren, Edeschoolstraat 5, de b.v.b.a. D'Haeseleer, met maatschappelijke zetel te 9450 Haaltert, Hoogstraat 50, de n.v. Apotheek Hoste, met maatschappelijke zetel te 9800 Astene-Deinze, Dorpstraat 30, de b.v.b.a. Apotheek C. Janssens, met maatschappelijke zetel te 9240 Zele, Cesar Meeusstraat 6-8, de b.v.b.a. Apotheek Knockaert, met maatschappelijke zetel te 9910 Ursel, Urselseweg 259, K. Lozie, wonende te 9240 Zele, Dr. A. Rubbenstraat 29, D. Mattens, wonende te 8020 Hertsberge, Eikelingen 5, de b.v.b.a. Minnaert-Van De Velde, met maatschappelijke zetel te 9860 Oosterzele, Stationsstraat 27, A. Roggeman, wonende te 9560 Sint-Lievens-Esse, Populierenstraat 12, de b.v.b.a. Apotheek Schuermans, met maatschappelijke zetel te 2275 Wechelderzande, Wagemansstraat 9, P. Timmermans, wonende te 9120 Haasdonk, Binnenlaan 18, J. Van Bellinghen, wonende te 9500 Herzele, Stationstraat 247, Kurt Vandenabeele, wonende te 8301 Knokke-Heist, Pannestraat 124, L. Van den Bulcke, wonende te 8700 Tielt, Kistestraat 25, de b.v.b.a. Herzele Farma, met maatschappelijke zetel te 9550 Herzele, Markt 17, H. Van der Stuyft, wonende te 9860 Balegem-Oosterzele, Vrijhem 22A, B. Van de Sijpe, wonende te 9000 Gent, Ottergemsesteenweg 159, de b.v.b.a. Apotheek Eric Van Hyfte, met maatschappelijke zetel te 9931 Zomergem, Oostwinkeldorp 26, de b.v.b.a. Apotheek Verdonck-Verpoort, met maatschappelijke zetel te 8700 Tielt, Kortrijkstraat 19, de b.v.b.a. Apotheek Vermassen, met maatschappelijke zetel te 9840 De Pinte, Baron de Giey laan 42, de b.v.b.a. Verbofar, met maatschappelijke zetel te 9850 Nevele, Cyriel Buyssestraat 18, E. Willems, wonende te 9940 Evergem, Kluizendorp 70, G. Deraedt, wonende te 8301 Knokke-Heist, Kursaalstraat 8, A. Van Roste, wonende te 9140 Tielrode, Brumteendestraat 102, F. Bourgeois, wonende te 9240 Zele, Kouterstraat 49, G. De Beul, wonende te 9850 Landegem, Stationsstraat 51, L. De Brabandere, wonende te 9051 Sint-Denijs-Westrem, Sint-Dionysiusstraat 44, B. Decordier, wonende te 9831 Deurle, Pontstraat 40, de b.v.b.a. Dedeyne, met maatschappelijke zetel te 9880 Aalter, Stationsstraat 186, P. Eeckhaut, wonende te 9220 Hamme, Evangeliestraat 162, K. Forrier, wonende te 9520 Bavegem,

Wettersesteenweg 194, G. Galmart, wonende te 1540 Herfelingen, Steenweg op Asse 219, K. Heirbaut, wonende te 9280 Denderbelle, Kruisstraat 10C, de n.v. Apotheek Noë, met maatschappelijke zetel te 9600 Ronse, Wijnstraat 54, C. Notredame, wonende te 9000 Gent, Zwijnaardsesteenweg 36, de n.v. Renard, met maatschappelijke zetel te 8940 Wervik, Lege Kruisse 4, de c.v. Apotheek Roosens, met maatschappelijke zetel te 9830 Sint-Martens-Latem, Kroonstraat 5, de n.v. Van De Keere, met maatschappelijke zetel te 9620 Zottegem, Hoogstraat 16, K. Van De Walle, wonende te 8700 Tielt, Kortrijkstraat 127, B. Vandeweghe, wonende te 9910 Knesselare, De Plaats 3, R. Van Hamme, wonende te 9840 De Pinte, Vennenbos 12, R.-M. Vanhemelrijck, wonende te 1700 Sint-Martens-Bodegem, Driehofveldenlaan 37, L. Van Herzele, wonende te 9860 Scheldewindeke, Peperstraat 38, de b.v.b.a. Farma Waelput, met maatschappelijke zetel te 2070 Burcht, Kloosterstraat 6, de n.v. Apotheek Simoens R., met maatschappelijke te 9620 Zottegem, Ter Kameren 3, de n.v. Apotheek Van Melkebeke, met maatschappelijke zetel te 9550 Herzele, Kerkstraat 22a, en L. Van Der Cruyssen, wonende te 9340 Lede, Poortersdiesstraat 29;

- de Ministerraad.

Memories van antwoord zijn ingediend door :

- de verzoekende partij;
- de Ministerraad.

Op de openbare terechtzitting van 19 februari 2003 :

- zijn verschenen :

. Mr. P. Charpentier, advocaat bij de balie te Hoei, voor de verzoekende partij;

. Mr. H. Storme *loco* Mr. W. Van Eeckhoutte, advocaten bij de balie te Gent, voor A. Baert en anderen;

. Mr. L. Depré en Mr. P. Boucquey, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers P. Martens en L. Lavrysen verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De voorschriften van de bijzondere wet op het Arbitragehof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden in acht genomen.

II. *In rechte*

- A -

Standpunt van de verzoekende vereniging

A.1. Het eerste middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de vermindering van de verzekeringstegemoetkoming, die voortvloeit uit artikel 42 van de programmawet van 30 december 2001, discriminerend is, vermits zij enkel de voor het publiek toegankelijke officina-apothekers beoogt, wat door niets zou kunnen worden verantwoord. Die discriminatie kan des te minder worden verantwoord daar de wetgever reeds verscheidene reglementeringen had aangenomen waarbij de ziekenhuisapothekers de toelating kregen om geneesmiddelen af te leveren aan talrijke categorieën van niet in een ziekenhuis opgenomen personen. Aangezien de opdracht van de beide categorieën van officina's dezelfde is voor een heel aantal categorieën van patiënten, zou de financiële inspanning die de wet wil opleggen, op een billijke wijze tussen beide moeten worden verdeeld.

A.2.1. In een tweede middel, dat is afgeleid uit de schending van dezelfde bepalingen en het beginsel van vrije concurrentie, betoogt de verzoekende partij dat de in het geding zijnde maatregel tot gevolg zou hebben dat « nog meer personen die zich in de ziekenhuisapotheken mogen bevoorraden, van de apothekers met een voor het publiek toegankelijke officina worden weggetrokken », wegens het aanzienlijk prijsverschil dat door beide wordt toegepast. Zo zal bijvoorbeeld voor het geneesmiddel Amlor 3,64 euro worden betaald in een voor het publiek toegankelijke officina, terwijl de prijs ervan 2,66 euro zal bedragen wanneer dat door een ziekenhuisapotheker wordt afgeleverd.

Aangezien de *ristorno* verboden is of onmogelijk wordt, doordat de ziekte- en invaliditeitsverzekering het bedrag ervan in haar voordeel recupereert via een vermindering van de terugbetalingsbasis, zullen de patiënten nog meer ertoe worden aangespoord zich tot de dichtstbij gelegen ziekenhuisapotheek te wenden.

A.2.2. Artikel 49 zou die discriminatie nog verergeren aangezien het bepaalt dat de ziekenhuisapothekers eveneens aan de personen die zijn gehuisvest in asielzoekerscentra en in gespecialiseerde centra voor drugsverslaafden, geneesmiddelen mogen afleveren.

De statistieken tonen aan dat verscheidene reglementeringen die de toegang tot de ziekenhuisapotheken hebben opengesteld voor talrijke niet in een ziekenhuis opgenomen patiënten, tot een aanzienlijke vermindering hebben geleid van het percentage van ambulante patiënten die zich tot de voor het publiek toegankelijke apotheken wenden : het is van 93,5 pct in 1993 naar 88,7 pct in 2001 gedaald. De nieuwe reglementeringen die zijn ingevoerd bij de wet van 12 augustus 2001 en bij het aangevochten artikel 49 zouden dat percentage nog meer doen dalen.

De apothekers, die een vrij beroep uitoefenen, hebben evenwel hun officina verworven door aanzienlijke bedragen te betalen in verhouding tot de potentiële ambulante bevolking binnen een bepaalde geografische straal (koninklijk besluit van 25 september 1974 betreffende de opening, de overbrenging en de fusie van voor het publiek opengestelde apotheken).

De aanschaffingswaarde van een officina veronderstelt ook dat de vrije concurrentie bij de uitoefening van een vrij beroep wordt gewaarborgd, wat wordt bevestigd in artikel 127 van de gecoördineerde wetten van 14 juli 1994 waarbij de vrije keuze van de patiënt wordt gewaarborgd.

De bij artikel 42 ingevoerde regeling vergroot het prijsverschil voor de patiënt naargelang hij zijn geneesmiddel in een ziekenhuiss officina of in een voor het publiek toegankelijke officina koopt, terwijl zijn vrijheid van keuze louter formeel wordt. De verzoekende partij citeert hieromtrent arrest nr. 61/99 van het Hof, waarin werd geoordeeld dat de toename van de concurrentiedruk waarover de verzoekers zich beklagden, niet onevenredig was, met name omdat die beperkt was door het aantal patiënten waarop ze betrekking had.

A.3. Het derde middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre artikel 42 afbreuk doet aan de vrije keuze van de patiënt, die voortvloeit uit het recht om een menswaardig leven te leiden, zoals de Raad van State heeft geoordeeld in zijn arrest nr. 64.554. De bekritiseerde maatregel schendt dus artikel 23 en, bij wege van gevolgtrekking, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Standpunt van de tussenkomenende partijen

A.4. De tussenkomenende partijen, die allen apothekers zijn die een voor het publiek toegankelijke officina hebben, sluiten zich aan bij het beroep tot vernietiging dat is ingesteld door de Algemene Pharmaceutische Bond en steunen de door die partij uiteengezette argumenten.

A.5. Zij zijn van mening dat er geen enkel redelijke verantwoording is voor het feit dat uitsluitend aan de apothekers met een voor het publiek toegankelijke officina en aan de geneesheren die een vergunning hebben om een geneesmiddelen depot te houden, een inspanning tot besparing wordt opgelegd, en niet aan de andere leveranciers van geneesmiddelen. Zij doen gelden dat de ziekenhuisapothekers zich steeds meer op het terrein van de officina-apothekers begeven. Zij gedragen zich op dezelfde wijze als laatstgenoemden ten aanzien van steeds omvangrijker categorieën van personen, doordat zij hen geneesmiddelen leveren met toepassing van dezelfde derdebetalersregeling. Het aangevochten artikel 42 bepaalt echter dat het inkomen van de officina-apothekers kan worden verminderd, terwijl hun concurrenten volkomen van die mogelijkheid worden gevrijwaard, en zulks zonder enige redelijke verantwoording.

A.6. Zij voegen daaraan toe dat het aangevochten artikel 49 de door hen aangeklaagde discriminatie eveneens versterkt, vermits dat artikel het domein verruimt waarin de beide categorieën van apothekers met elkaar concurreren.

Standpunt van de Ministerraad

A.7. De Ministerraad zet de context van de bestreden bepalingen uiteen en onderstreept met name dat, hoewel artikel 42 tot gevolg heeft dat de tegemoetkoming van de ziekte- en invaliditeitsverzekering ten voordele van de apothekers met een voor het publiek toegankelijke officina vermindert, die vermindering wordt gecompenseerd door de verplichte inning van het volledige deel van het remgeld dat door de patiënt verschuldigd is.

A.8. Wat betreft het belang van de verzoekende vereniging om in rechte te treden, is de Ministerraad van oordeel dat het beroep onontvankelijk is, aangezien die vereniging, krachtens haar statuten, tot taak heeft de belangen van het farmaceutisch korps te vertegenwoordigen en te verdedigen. Hij kan bijgevolg geen belang hebben bij het bekritisieren van de grondwettigheid van een wetbepaling door het opwerpen van een mogelijke discriminatie tussen verschillende categorieën van apothekers, want een dergelijke aanpak druist in tegen zijn maatschappelijk doel.

A.9. Ten aanzien van de eerste twee middelen is de Ministerraad van mening dat de vraag naar de bevoegdheid van het Hof moet worden gesteld, vermits het bekritiseerde artikel 42 op zichzelf enkel de Koning ertoe machtigt de grondslag van de tegemoetkoming van de verzekeringsinstellingen in de terugbetaling van de geneesmiddelen te verminderen, wat tot gevolg heeft dat het door de verzoekende partij bekritiseerde stelsel niet bij de wet maar wel bij het koninklijk besluit van 29 maart 2002 dat daaraan uitvoering geeft, is voorgeschreven.

A.10. De Ministerraad zet vervolgens uiteen dat de ziekenhuisapothekers niet kunnen worden vergeleken met de apothekers die een voor het publiek toegankelijke officina hebben, aangezien hun statuten alsmede de regelingen voor geneesmiddelen die er worden verstrekt, fundamenteel verschillend zijn.

A.11. Hij doet voorts gelden dat de bekritiseerde maatregel een objectief en redelijk karakter heeft. De doelstelling van de wetgever is hoofdzakelijk budgettair en financieel : de bedoeling is te besparen in de sector van de sociale zekerheid. Hij brengt in herinnering dat een beroep doen op geneesmiddelen die worden verstrekt in de ziekenhuisapotheken op zichzelf een financieel voordeel vormt, en dat die apotheken die geneesmiddelen slechts in een noodzakelijke mate kunnen leveren, wat verantwoordt dat ze worden uitgesloten van de aan de anderen opgelegde besparingsmaatregelen. Ter staving van die stelling citeert hij het arrest nr. 61/99.

A.12. Ten slotte is hij van mening dat de maatregel evenredig is met het nagestreefde doel. De maatregel wordt niet geacht het inkomen van de officina-apothekers aan te tasten, wanneer hij samen met het logisch gevolg ervan, namelijk de verplichte inning van het « remgeld », in aanmerking wordt genomen. De vermindering van de basis van de tegemoetkoming door de verzekeringsinstellingen bij de terugbetaling van de geneesmiddelen zal immers worden gecompenseerd door de inning van het volledige persoonlijke aandeel van

de patiënt. Het aangevochten artikel 49 breidt weliswaar de categorieën van patiënten uit die een beroep kunnen doen op de ziekenhuisapotheken maar de maatregel blijft beperkt door het aantal patiënten waarop hij betrekking heeft.

A.13. Ten aanzien van het derde middel doet de Ministerraad opmerken dat de bestreden artikelen 42 en 49 de betrokken patiënten geenszins verbieden om geneesmiddelen te kopen in de voor het publiek toegankelijke officina-apotheken, zoals alle andere patiënten, en tegen het door hen betaalde tarief. De in het geding zijnde maatregelen ontzeggen die patiënten dus niet de vrijheid om zich tot officina-apotheken te wenden.

Memorie van antwoord van de verzoekende vereniging

A.14. Ten aanzien van haar belang om in rechte te treden stelt de verzoekende vereniging dat uit verscheidene bepalingen van haar statuten voortvloeit dat zij in hoofdzaak de belangen vertegenwoordigt van de apothekers met een voor het publiek toegankelijke officina, en dat zij derhalve doet blijken van het vereiste belang.

A.15. Ten aanzien van het derde middel antwoordt de verzoekende partij aan de Ministerraad dat, om de inachtneming van een zo fundamenteel beginsel als de vrije keuze van een patiënt te beoordelen, moet worden nagegaan of de wetgever daarop niet een zulkdanige beperking instelt dat die vrije keuze daardoor wordt tenietgedaan of in belangrijke mate wordt belemmerd. Te dezen is zij van mening dat dat recht zodanig wordt belemmerd dat de meeste van de betrokken patiënten natuurlijk ertoe zouden worden gebracht het niet meer uit te oefenen.

- B -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

B.1.1. Volgens zijn statuten heeft Algemene Pharmaceutische Bond « tot taak de belangen van het farmaceutisch corps en inzonderheid die van de officina-apothekers te vertegenwoordigen en te verdedigen bij de Belgische nationale overheid, bij de gemeenschaps- en gewestelijke instanties, bij de autoriteiten van de Europese Unie alsook tegenover al degenen bij wie het beroep vertegenwoordigd en verdedigd dient te worden ».

B.1.2. Als erkende beroepsvereniging heeft de verzoekende partij krachtens de wet van 31 maart 1898 de vereiste hoedanigheid om bepalingen aan te vechten die de belangen van de officina-apothekers rechtstreeks en ongunstig kunnen raken.

De exceptie van onontvankelijkheid wordt verworpen.

Ten aanzien van de bevoegdheid van het Hof

B.2.1. De Ministerraad betwijfelt of het Hof bevoegd is om kennis te nemen van de eerste twee middelen, die in werkelijkheid niet gericht zouden zijn tegen de bestreden wet maar wel tegen het koninklijk besluit van 29 maart 2002 waarin het percentage van de bekritiseerde vermindering is vastgesteld.

B.2.2. In de eerste twee middelen wordt aangeklaagd dat de bestreden bepaling een vermindering mogelijk maakt van de grondslag op basis waarvan de tegemoetkoming van de verzekering wordt berekend. Het Hof is bevoegd om kennis te nemen van die middelen waarbij het beginsel van die vermindering, dat in de wet zelf is ingeschreven, wordt bekritiseerd.

Ten gronde

B.3. Artikel 42 van de programmawet van 30 december 2001 heeft aan artikel 165 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, een lid toegevoegd dat als volgt luidt :

« De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, bepalen dat voor de in artikel 34, 5°, bedoelde verstrekkingen de basis waarop de verzekeringstegemoetkoming door de erkende tarifieringsdiensten wordt berekend die de verzekeringsinstellingen verschuldigd zijn aan de apothekers met een voor het publiek toegankelijke officina en aan de geneesheren die een vergunning hebben om een geneesmiddelendepot te houden, verminderd wordt met maximaal 15 % van het bedrag van het persoonlijk aandeel dat voor rekening van de rechthebbende wordt gelaten, zoals bedoeld in artikel 37, § 2 en § 4. »

B.4. Die bepaling vloeit voort uit een amendement dat werd verantwoord als volgt :

« Dit amendement strekt ertoe om de Koning te machtigen om de basis waarop de tarifieringsdiensten de verzekeringstegemoetkomingen berekenen te verminderen met maximum 15 % van het bedrag van het persoonlijk aandeel van de verzekerden. Deze vermindering wordt voor het jaar 2002 vastgesteld op 1.400 miljoen frank. Dit artikel dient te worden samengelezen met de verplichte inning van het remgeld voor de farmaceutische specialiteiten. Het amendement is hier het correlarium van en verzekert dat het gedeelte van het bedrag van die remgelden dat vroeger niet werd geïnd thans naar de verplichte verzekering terugvloeit. » (*Parl. St.*, Kamer, Doc. 50 1503/009, p. 4)

B.5. Aangezien de doelstelling van de wetgever erin bestond de verplichte verzekering bijkomende middelen te bezorgen door te trachten een einde te maken aan de ristornoregeling en door de verplichting op te leggen het remgeld te innemen, moest de maatregel noodzakelijkerwijze de apothekers met een voor het publiek toegankelijke officina raken, vermits enkel die categorie van apothekers die ristornoregeling toepast.

B.6. De maatregel zal weliswaar het verschil tussen de door de officina-apotheken en de ziekenhuisapotheken toegepaste prijzen verhogen. Dat gevolg is echter inherent aan de keuze van de officina-apothekers om ristorno's toe te kennen teneinde aan klantenbinding te doen.

Dat gevolg mag echter niet als onevenredig worden beschouwd, aangezien enkel de patiënten die in de in artikel 6, § 2, van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen opgesomde instellingen zijn gehuisvest, geneesmiddelen bij ziekenhuisapotheken verkrijgen.

B.7. Artikel 49 van de aangevochten wet breidt ongetwijfeld de categorie van patiënten uit die zijn opgesomd in het voormelde artikel 6, § 2, en aan wie de ziekenhuisofficina's geneesmiddelen kunnen leveren : aan « de personen die gehuisvest zijn in rusthuizen voor bejaarden, in rust- en verzorgingstehuizen, in psychiatrische verzorgingstehuizen en in beschutte woningen », voegt het de personen toe die zijn gehuisvest « in asielzoekerscentra, in gespecialiseerde centra voor drugsverslaafden ». Die wijziging is verantwoord door het voordeel voor die centra dat ze niet langer « voorraden aan geneesmiddelen moeten aanleggen en beheren » en « bovendien [...] de geneesmiddelen goedkoper [kunnen] aankopen in een ziekenhuis » (*Parl. St.*, Kamer, Doc. 50 1503/012, p. 5).

B.8. Doordat de wetgever die beide categorieën toevoegt aan de patiënten die zich geneesmiddelen kunnen aanschaffen bij de ziekenhuisapotheken, heeft hij een maatregel genomen die in overeenstemming is met zijn doelstelling om de uitgaven van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) te beperken, aangezien de toegekende terugbetalingen in de regel afhankelijk zijn van de prijs van het geneesmiddel. Bovendien kunnen de asielzoekers en de in centra voor drugsverslaafden gehuisveste personen de maatregel enkel genieten tijdens de beperkte periode waarin ze in een centrum gehuisvest zijn. Het gaat om personen die, wat doorgaans het geval is voor de asielzoekers en zeer vaak voor diegenen die in centra voor drugsverslaafden zijn gehuisvest, niet de middelen hebben om hun geneesmiddelen te betalen, zodat de uitgaven die op hen betrekking hebben

dan ten laste komen van de overheid, wat verantwoordt dat de wetgever ervoor zorgt dat ze worden verminderd (*ibid.*, p. 6).

B.9. Het blijkt niet, om reden van het beperkte aantal van die personen en het tijdelijke karakter van hun huisvesting, dat de in het geding zijnde maatregel in die mate het spel van de concurrentie kan vervalsen dat de berekeningen die de apothekers konden maken wanneer zij hun officina kochten, in de war werden gestuurd.

B.10. Het blijkt evenmin dat de maatregel afbreuk doet aan de menselijke waardigheid van de asielzoekers en de in gespecialiseerde centra voor drugsverslaafden gehuisveste personen, in zoverre hij hun vrijheid van keuze zou beperken. De mogelijkheid die hen wordt gegeven om geneesmiddelen te verkrijgen tegen prijzen die worden toegepast in de ziekenhuisapotheken is daarentegen vaak een absoluut noodzakelijke voorwaarde opdat zij de behandeling zouden kunnen volgen waardoor zij een menswaardig leven zouden kunnen leiden.

B.11. Uit wat voorafgaat volgt dat de middelen niet gegrond zijn.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 14 mei 2003.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Melchior